

Juga NET!

Amb què juguem?

A la capsa d'una joguina de Fisher-Price hi podem llegir aquesta inscripció: "feta al Regne Unit, capsa impresa a la UE, inclou peces d'EUA i Mèxic, les peces imitant fusta han estat fetes a la Xina" que il·lustra molt bé el fet que avui la fabricació de joguines està altament "globalitzada".

La majoria de multinacionals dedicades a les joguines realment només es dediquen al disseny i distribució ja que prefereixen enviar la seva fabricació als països del Sud-Est asiàtic i Centreamèrica, on els costos laborals són molt baixos. Actualment els principals països productors de joguines són Tailàndia, Indonèsia, Filipines, Vietnam, Mèxic, Brasil, i sobretot la Xina, on es produeixen aproximadament un 80% de les joguines importades a Espanya.

Les grans multinacionals busquen sempre els costos de producció més baixos possible, i això fa que hi hagi una competència "cap avall" a molts nivells: entre plantes de producció, per oferir preus més baixos; entre treballadors, que per aconseguir feina han de produir més per menys diners; i entre països, per atreure inversors estrangers (reduint impostos o oferint mà d'obra "dòcil", és a dir, prohibint els sindicats o permetent violència als llocs de treball). Així, les condicions laborals en què es fabriquen les joguines són molt dolentes. Aquesta cursa cap avall s'ha intentat frenar des de diversos moviments socials; de moment, la resposta de les multinacionals ha estat adoptar un codi de conducta que estipula uns condicions laborals mínimes, però això no garanteix pas que les condicions millorin a la pràctica.

Implicacions del sistema de producció global

La progressiva adopció del model de producció global per part de les empreses del Nord afecta, igual que qualsevol altra activitat, la vida en el planeta en molts aspectes.

Els preus de venda al públic de les joguines produïdes globalment són més baixos que si les joguines s'haguessin produït localment. Això té dos efectes clars sobre les poblacions del Nord. Per un cantó, permet que puguem comprar les joguines més barates. Per un altre, dificulta la supervivència de les empreses locals, que per aconseguir mantenir-se han d'oferir amb els seus productes alguna qualitat que resulti prou atractiva per als consumidors com per compensar un preu superior, o bé desmillorar també les condicions laborals locals o el nombre de llocs de treball.

Pel que fa a les conseqüències sobre els països del Sud, la producció global ha significat una transformació radical dels seus sistemes econòmics. Les activitats pròpies del país prèvies a l'aparició de les inversions estrangeres, de naturaleses molt diverses, s'han desconstruït per passar a tenir pràcticament una sola activitat, la industrial al servei de les empreses contractants. Això crea a aquests països una dependència molt forta de les inversions estrangeres, una situació poc tranquil·litzadora per a les poblacions: en cas que una empresa consideri que ja no és rendible mantenir les inversions en un país determinat, aquest es trobarà que té muntat un sistema econòmic que ja no li serveix, i desmuntat el sistema previ que sí que li servia per

desenvolupar-se per si sol. De fet, la reubicació és una pràctica habitual gràcies a la senzillesa de la maquinària necessària per a la manufactura.

Quant a l'efecte de la producció global sobre el desenvolupament tecnològic dels països del Sud, cal dir que els processos que s'hi realitzen són monòtons i senzills; les parts dels processos de producció que requereixen tecnologia avançada se segueixen fent al Nord. No existeix doncs una transferència cap al Sud de tecnologies modernes d'ús comú al Nord. Per altra banda, el fet que la majoria de les poblacions es dediquin exclusivament a treballar a les plantes de producció impossibilita que segueixin l'evolució tècnica i social normal en una societat lliure per diversificar les seves activitats en funció de les pròpies necessitats.

Fons Menorquí de Cooperació 2005-2006